

**Gert Petersen (SF):**

Det kan gøres ganske kort. Der har i længere tid i pressen, den udenlandske og på det sidste i nogen grad også den danske presse, været en række meldinger om intensiverede drøftelser inden for NATO om udskiftning af atomare våbensystemer i det europæiske NATO-område, og vi syntes, allerede da vi fremsatte forespørgslen – det er jo nogle dage siden – at det var rimeligt, at forsvarsministeren gav folketinget en redegørelse for disse drøftelser og fortalte om, hvordan den danske regerings holdning til indførelse af de nye våbensystemer er. Disse nye våbensystemer betyder under alle omstændigheder en stærk forøgelse af NATOs atomare potentiel i Vesteuropa, og allerede af den grund må det interessere os, både hvad det er, der foregår, og hvad det er, regeringen vil, og hvad den mener.

Derfor har vi stillet forespørgslen, og den er jo blevet yderligere aktuel, fordi der nu har fundet møder sted ikke alene i NATOs nukleare planlægningsgruppe, hvor Danmark for tiden ikke er medlem, men også mellem NATO-landenes forsvarsministre.

Jeg går ud fra, at forsvarsministeren kan komme med en udtømmende redegørelse både for, hvad det er for noget, der foregår, og for, hvordan den danske regering stiller sig.

**Forsvarsministeren (Søgaard):**

Som bekendt blev det på NATOs stats- og regeringschefsmøde i London i maj 1977 besluttet at lade forsvarsministrene udarbejde et langtidsforsvarsprogram. Hensigten var at formulere alliansens forsvarskrav for perioden frem til begyndelsen af 1990'erne. Baggrunden herfor er de senere års udvikling i den militære balance mellem Øst og Vest. Det er en udvikling, som har været til ugunst for NATO.

Langtidsforsvarsprogrammet, som er udmøntet i delprogrammer for områder, som vurderes at være af særlig betydning for alliansens fremtidige forsvarsindsats, godkendtes som bekendt af stats- og regeringscheferne på mødet i Washington i maj 1978.

Et af programmerne vedrører modernisering af alliansens taktiske atomvåben. Opgaven på dette område blev overdraget til den nukleare planlægningsgruppe, der i efteråret

1977 har oprettet en særlig arbejdsgruppe, den såkaldte high-level-gruppe, der nærmere skal definere de langsigtede moderniseringsbehov.

Der har naturligvis gennem årene fundet en modernisering sted af de taktiske atomvåben, men på grund af den fortsat kraftige østlige oprustning er vi i Vesten ikke desto mindre sakket bagud med hensyn til de længerækkende taktiske atomvåben.

Forholdet er jo det, at Sovjetunionen moderniserer sine taktiske atomstyrker i et omfang, som går langt ud over, hvad forsvarshensyn kan begrunde, og som heller ikke med nogen rimelighed kan siges at være fremprovokeret af udviklingen i NATO.

Især forbedringerne af de sovjetiske mellemdistanceraketter, som fra Sovjetunionen kan dække ethvert mål i Vesteuropa, må nødvendigvis vække vores bekymring. NATO har i dag simpelt hen ikke noget passende modvåben imod dette. Vi kunne derved komme i den situation at måtte eskalere en konflikt til et sådant omfang, at der ville være en risiko for, at tærsklen for anvendelsen af strategiske atomvåben ville blive sænket.

Ganske særlig det bekendte SS 20-missil, som Sovjetunionen har indført i løbet af de sidste par år, udgør en væsentlig større trussel end sine forgængere både med hensyn til præcision, mobilitet og rækkevidde. Rækkevidden er på næsten 5.000 km.

Når dertil kommer, at hvert missil er udstyret med tre sprænghoveder, og at det nuværende antal missiler på ca. 100 inden for et par år forventes at ville være tredoblet, hvorved 900 mål vil kunne rammes, må man forstå, at der blot med dette våben er tale om en afgørende forværring af vor situation.

Lad mig samtidig nævne det avancerede Backfirefly, som er udstyret med atomvåben, og hvis antal uanset den forventede SALT II-aftale vil forøges med ca. 30 pr. år. Også det tilfører Sovjetunionens taktiske atomstyrker en betydelig slagkraft og forringer dermed NATOs muligheder for effektivt at imødegå et eventuelt angreb.

Denne udvikling i Warszawapagtens våbenarsenaler er så meget mere alvorlig, som vi skal se den på baggrund af den overvægt, som USA hidtil har haft i forhold til Sovjetunionen med hensyn til de strategiske atomvåben. Den er nu ved at blive til jævnbyrdighed.